

И.П.И
Институт за пазарна икономика

Преглед на зърнените пазари

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

март, 2013

брой 7

БЮЛЕТИНЪТ СЕ ИЗДАВА С ПОДКРЕПАТА НА ФОНДАЦИЯ „АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ“

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Цените на основните зърнени култури през последния месец претърпяха известни корекции в посока нагоре. Движенията на пазарите се дължаха основно на изнесените данни от редовния доклад на Американското министерство на земеделието (USDA) за световното търсене и предлагане на земеделски култури. За спада при пшеницата на международните пазари основна роля изигра конкуренцията между САЩ и ЕС. Русия известно време няма да играе особена роля на пазара заради изтъняващите запаси, високите вътрешни цени и необходимостта от възстановяване на запасите след предстоящата нова реколта.

Основната изненада беше при царевичата, където прогнозата на USDA за увеличаване на вътрешното потребление в САЩ с 2,54 млн. тона, както и ниското ниво на запасите в продължение на няколко дни доведе до аномалията царевичата да се търгува на по-високи цени от пшеницата. Тази разлика бе стопена по естествен път и към 14 март пшеницата с незабавна доставка се търгуваше на цени от USD 7,21/бушел, а царевичата - USD 7,146/бушел.

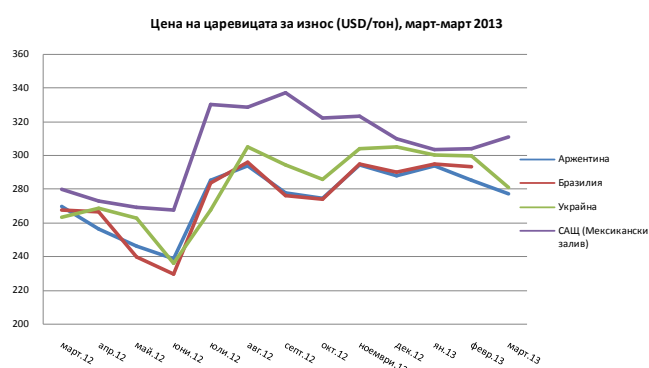
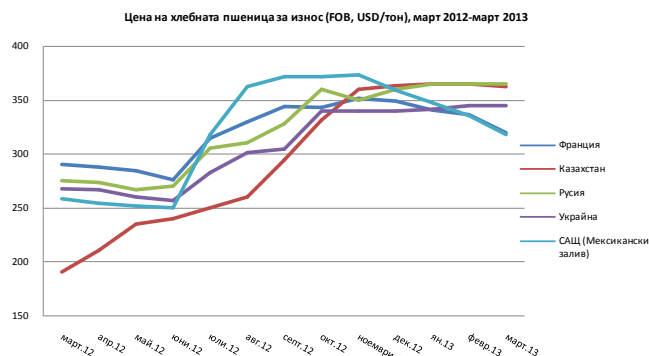
Въпреки това фундаментът остава непроменен спрямо февруари и очакванията за рекордна реколта при царевичата, съответно спад на цената, остават. Едва ли обаче ще видим спад на цените до USD 5/бушел, каквито прогнози вече има, защото това ще зависи и от много други фактори, като например фискалната политика на САЩ.

Остава напрежението при пшеницата, къде-

Котировки на Чикагската стокова борса

СВОТ пшеница	13.март	12.февр.	промяна
кеш	735,4	732	0,46%
Май	710	739,4	-3,98%
Юли	708,2	741,2	-4,45%
СВОТ царевича	13.март	12.февр.	промяна
кеш	740,2	696,2	6,32%
Май	710,2	695,4	2,13%
Юли	692,2	687	0,76%
СВОТ соя	13.март	12.февр.	промяна
кеш	1463,4	1415	3,42%
Май	1447	1403,2	3,12%
Юли	1425	1394,2	2,21%

Източник: СМЕ

Източник: FAO

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

то, заедно с опасения за реколтата в САЩ и Европа, ще има нужда от възстановяване на запасите. Потвърждаваме прогнозата, че пшеницата ще следва спада при царевицата, но ножицата между двете култури ще се отваря, т.е. спадът на цената на пшеницата ще бъде по-бавен. Очакванията са пшеницата от новата реколта да започне да се търгува на цени между USD 250-270/тон (370-400 лв) в Черноморския басейн.

ИЗБРАНИ ПАЗАРИ

САЩ: Последният доклад на USDA показва корекция надолу в експортния потенциал на страната при пшеницата – 27,9 млн. тона, заради нарастващата конкуренция от страна на ЕС. В началото на март пшеницата показва известно подобрение след падналите дъждове над повечето производствени райони. Въпреки това възстановяването от миналогодишната суша е слабо. В Канзас, който е основният производител на пшеница, площите в отлично и добро състояние са 27%, в Оклахома тези площи се оценяват на 20%, а в Тексас – едва на 18%. Допълнително подобрение се очаква и през следващата седмица, когато се очакват нови дъждове. Очакванията на института FAPRI като цяло са производството на пшеница да спадне през следващите три години заради повишения интерес към други култури.

Очакванията са площите с царевица през 2013 г. да са около и над тези от миналата година, което означава, че дори при средно добри климатични условия САЩ очакват рекордна реколта. При отсъствието на извънредни обстоятелства (като миналогодишната суша, например) всички прогнози сочат за понижение на цената на

царевицата с около USD 2/бушел. Това означава възстановяване на търсенето във всички категории, в т.ч. увеличено производство на етанол.

Прогнозите при соята също са за по-високи добиви спрямо миналата година, което ще доведе до известен спад на цената. Въпреки това възвръщаемостта на единица земя от соята ще остане конкурентна на тази от царевицата и интересът към културата ще се запази.

Европа: Състоянието на есенниците в Обединеното кралство и задаващата се студена вълна в Европа поставят под въпрос реколтата от пшеница в Европа през тази година. Последната прогноза на френската компания Strategie Grains е за добиви от 131,6 млн. метрични тона пшеница в ЕС-28, с 3,4 млн. тона по-малко от първоначалната прогноза от декември, но все още над миналогодишното количество от 124,9 млн. тона.

Прогнозните добиви за ечемика са 55,1 млн. тона. Очаква се производството на царевица да достигне 66 млн. тона – с 0,5 млн. тона повече от предходните оценки заради лошите условия за засяване на есенниците в края на миналата година и очакване за по-големи площи при пролетните култури.

Що се отнася до маслодайните култури, Европейската комисия очаква ръст през 2013/14 г., дължат се на очаквано увеличение в площите с 4,7% спрямо 2012/13 г. Площите с рапица са с 8,7% повече, а тези със соя - с 15,2%, като спад от 1,8% се очаква единствено при слънчогледа. Прогнозните добиви са съответно за 20,5 млн. тона рапица (6%

ръст), 7,6 млн. тона слънчоглед (12,1% ръст), и 1,2 млн. тона соя (21,5% ръст).

Русия: Продължава да се понижава делът на площите, засети със зимни култури, които се оценяват в „добро“ и „задоволително“ състояние, до 88% от всички площи или 13,9 млн. ха. Над 10% от площите със зимни култури са в лошо и незадоволително състояние и вероятно ще бъдат презасети.

В районите на Краснодар и Ставропол фермери са започнали засяването на ранни пролетни култури, обявиха източници от земеделското министерство на страната.

През тази година Русия очаква реколта от 90 млн. метрични тона зърно, като експортният потенциал на страната се изчислява на 20 млн. тона според Russian Grain Union.

За да бъде конкурентна руската пшеница на външните пазари през 2013/14 г., цената ѝ трябва да се понижи до около USD 250/тон, пресмятат от консултантската фирма SovEcon. Цените към средата на март в Южния федерален окръг на Русия (основната експортна база на страната) се движат около USD 350/тон.

Въпреки очакваната реколта от 95 млн. тона зърно (с 34% повече спрямо настоящата) през 2013/14 г. пазарна година, експортният потенциал на страната няма да се измени особено. Причината е в изтънелите запаси заради лошата реколта миналата година. Така например възможностите за износ на пшеница през 2013/14 г. се изчисляват на около 10 млн. метрични тона при очаквани 10,5 млн. тона през 2012/13 г.

Министерство на земеделието на страната планира да започне интервенционно изкупуване на зърно през август-септември на цени, които ще бъдат обявени по-късно през м. март.

Украйна: Към средата на март ранна пролетна сеитба се извършва на територията на 6 региона – Херсон, Николаев, Одеса, Запорожие, Донецк и Днепропетровск. В Крим очакваните площи с ранни пролетници вече са засети. Площите, засети с ранни пролетни култури към 13 март, се изчисляват на 410 хил. ха. Засега се очаква около 5% от 8,1 млн. ха със зимни култури да бъдат презасети.

От началото на пазарната 2012/13 г. Украйна е изнесла 18,2 млн. тона зърно или с 5 млн. тона повече от предходната година. От тях основната част се пада на царевицата – 10 млн. тона. Според различни оценки се очаква страната да изнесе между 22 и 23 млн. тона зърно до края на пазарната 2012/13 г. (30 юни), от които 6,5 млн. тона се падат на пшеницата.

Очаква се производството на маслени култури в страната рязко да се повиши през пазарната 2013/14 заради благоприятните условия за зимната рапица, както и заради повишеното търсене на соя. Прогнозата на UkrAgroConsult е за 67% ръст в производството на рапица, 17% ръст при соята и 11% ръст при слънчогледа.

Дългосрочните прогнози са Украйна да залага на нарастващо производство на царевица, което в следващите десет години да бъде увеличено с близо 40%.

Румъния:

Румъния има готовност да въведе 9% ДДС по цялата верига на производство от

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

мелничарския до хлебопекарския бизнес от 15 април с цел свиване на сивия сектор в бранша.

БЪЛГАРИЯ

Към началото на март есенниците са в добро състояние. Дори рапицата на много места в Северна България има необходимата гъстота и към настоящия момент могат да се очакват по-добри добиви от миналата година. Проблеми с културата могат да се очакват в южните райони на страната, където очакваме да има презасявания.

Пшеницата навсякъде е в добро състояние. Все пак правят впечатление някои парцели в Североизточна България и на места в Южна, където сеитбата е извършена некачествено и добивите ще са ниски.

По последни данни на МЗХ засетите площи с пшеница са в размер на 1,13 млн. ха (с 5,5% повече от миналата година), а очакваните добиви са за малко над 4,3 млн. тона (Strategie Grains). Площите с ечемик са близки до миналогодишните – 182 хил. ха, но се очакват по-добри добиви от порядъка на 650-660 хил. тона. Както прогнозирахме, значителен е спадът в площите, засети с рапица – близо 30% до 177,7 хил. ха.

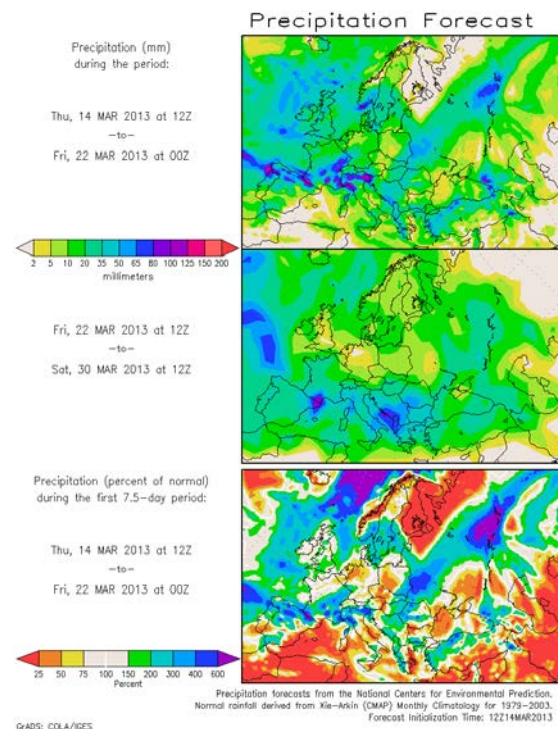
По предварителни оценки на Strategie Grains се очаква и значително по-добра реколта при царевичата в порядъка на 2,2 млн. тона.

Основната опасност, която се очертава пред зимните посеви, е предстоящото рязко застудяване и възможност от измръзване.

На вътрешния пазар сделки могат да се сключват на цени около 420 лв/тон при пшеницата, 380-400 лв/тон за царевичата

(при условия EXW), докато при слънчогледа се наблюдават сериозни разлики между цени купува/продава в порядъка на 850 лв спрямо 1100 лв/тон. Очевидно ще е необходимо допълнително отрезвяване на този пазар.

Експортният потенциал до 30 юни се изчислява на около 300 хил. тона при пшеницата, докато при ечемика той е по-скоро изчерпан. Има поводи за притеснения при царевичата, където остават налични близо 900 хил. тона за износ, които при настоящите цени, засиления износ от Украйна и опасенията от афлатоксини неминуемо ще доведат до загуби за фермерите, позволили си да изчакат „добри цени“.

Източник: www.wxmaps.org

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

Пшеница	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	197,9	196,5	697	655,5	148,4	140,8	157,3	133,1	698,5	673,7	196,5	178,2
САЩ	23,5	20,2	54,4	61,7	3,1	3,5	28,6	27,9	32,2	38,1	20,2	19,5
ЕС-27	11,8	12,3	137,2	132,3	7,4	6,0	16,6	19,5	127,5	121,5	12,3	9,5
Русия	13,7	10,9	56,2	37,7	0,6	1,5	21,6	10,5	38,0	34	10,9	5,6
Украйна	3,3	5,4	22,3	15,8	0,1	0,1	5,4	6,5	15	12	5,4	2,7
Казахстан	2,9	6,4	22,3	9,8	0,1	0	11,8	6,5	7,4	6,8	6,4	2,9
Канада	7,2	5,9	25,3	27,2	0,5	0,5	17,4	15,8	9,7	9,4	5,9	5,7
Австралия	8,1	7	29,9	22	0,1	0,1	24,7	16,5	6,5	6,8	7	5,8
Китай	59,1	56	117,4	120,6	2,9	3,2	1	1	122,5	123	56	55,8

Царевица	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	128,1	131,2	882,7	854,1	99,2	95,7	117,1	88,1	879,6	867,8	131,2	117,5
САЩ	28,6	25,1	313,6	273,8	0,7	3,2	39,2	21	279	265,1	25,1	16,1
ЕС-27	4,8	6,7	66,2	54,7	6,2	10	3,2	1,0	67,3	66	6,7	4,4
Украйна	1,1	1,1	22,8	20,9	0,1	0,1	15,2	13	7,8	8	1,1	1
Бразилия	10,3	9,3	73	72,5	0,8	0,8	24,3	19	50,5	53	9,3	10,6
Аржентина	4,1	0,9	21	26,5	0	0	17,5	19	6,7	7,5	0,9	1
Китай	49,4	59,4	192,8	208	5,2	2,5	0,1	0,2	188	210	59,3	60,1

Източник: WASDE, числата са в млн. тона; данните за 2012/13 са към м. март

Прогноза за времето 15-22 март

		Добрич	Варна	Русе	Велико Търново	Плевен	Монтана	Пловдив	Стара Загора	Бургас
15.март	средна температура	8,7	9,3	5,3	3,7	3,3	2,8	8,8	5,5	11,7
	дъжд (мм)/сняг	4	2	2	4	1	0	16	5	6
16.март	средна температура	0,3	1	0,7	-1	0,7	1	1,2	-1	2,5
	дъжд (мм)/сняг	0	0	2	1	0	0	0	0	0
17.март	средна температура	0,8	1,7	1,5	1	2,2	3	2,7	0,5	3,8
	дъжд (мм)/сняг	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.март	средна температура	4,5	4,7	5,8	5,8	7,3	8,5	8	5	6,2
	дъжд (мм)/сняг	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.март	средна температура	10	10	10,5	11,3	12,2	12,2	12,8	10,3	11,8
	дъжд (мм)/сняг	0	0	0	1	0	0	0	0	0
20.март	средна температура	13	13,2	12,7	12,3	12,3	12,2	14,8	12,2	14,7
	дъжд (мм)/сняг	1	0	0	2	1	1	0	2	0
21.март	средна температура	9,3	9,7	10	7,5	8,7	8,3	9,2	7,8	11,3
	дъжд (мм)/сняг	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.март	средна температура	6,7	7,3	8,2	7,5	8,2	9,2	9,3	6,8	9,2
	дъжд (мм)/сняг	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Източник: weather-forecast.com

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

За контакти:

Николай Вълканов, икономист

Институт за пазарна икономика

София, бул. „Патриарх Евтимий“ 22, ет.3

тел.: (2) 952 62 66

e-mail: nikolay@ime.bg

www.ime.bg

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.